

nařízení č. 229/1928 Sb. toto právní stanovisko nerespektující není zákonného podkladu.

Nss, jednáje o těchto vývodech stížnosti, mohl úplně ponechat stranou otázku, zda a pokud okr. zastupitelstva zřízená podle zákona č. 125/1927 Sb. o organisaci politické správy mohou se pro sebe dovolávat sebeurčovacího práva jazykového, ježto právní stanovisko stížnosti, svrchu naznačené, jest úplně mylné. V § 129 ústavní listiny se totiž stanoví: »Zásady jazykového práva v republice Československé určuje zvláštní zákon, tvořící součást této ústavní listiny«. Tímto zákonem je jazykový zákon z 29. února 1920 č. 122 Sb., který v § 3 přímo sám normuje zásady o užívání jazyků u samosprávných úřadů, zastupitelských sborů a veškerých veřejných korporací, jednak v odst. 1 § 8 stanoví: »Zevrubnější provedení tohoto zákona stane se nařízením státní moci výkonné, jež upraví v duchu tohoto zákona také užívání jazyků pro úřady samosprávné, zastupitelské sbory a veřejné korporace (§ 3), jakož i pro ony úřady a veřejné orgány, jichž působnost vztahuje se na menší obvody, než jest soudní okres, nebo jež nemají svého vlastního obvodu.« Toto ustanovení, ukládajíc podle svého obsahu státní moci výkonné upravení užívání jazyků všech veřejných korporací a jich orgánů, vylučuje vůbec možnost, aby veřejné korporace nebo jich orgány mohly vyvíjeti nějakou normotvornou činnost na poli práva jazykového usnášením se o tom, jakého jazyka mají užívat jako svého jazyka jednacího. Možnost stanovit si jazyk jednací poskytla veřejným korporacím teprve sama moc nařizovací, když připustila v čl. 70 jaz. nař., aby obce stanovily si v mezích předpisů jaz. nařízení svůj jazyk jednací, a v čl. 87 vyslovila, že předpisy jaz. nařízení o obcích platí obdobně též pro okr. zastupitelstva a okr. výbory (okr. správní komise) a silniční výbory.

Za toho právního stavu jsou ovšem námitky stížnosti založené na právním stanovisku, že veřejným korporacím přísluší primární sebeurčovací právo jazykové, jež jazykovým zákonem nebylo odstraněno, nýbrž jen ustanovením § 3 zákona toho omezeno, a že moc nařizovací jest ustanovením odst. 1 § 8 jaz. zákona jen zmocněna blíže provésti omezení sebeurčovacího práva jazykového veřejných korporací normovaná v § 3 jaz. zákona, úplně bezdůvodné. Při tom sluší poznamenati, že se stížnost pro své stanovisko zcela nepřipadně dovolává nálezu nss Boh. A 5897/26, ježto v nálezu tom šlo o procesní otázku v příčině oprávnění použití k sepsání konkrétní stížnosti k nss německého jazyka.

Č. 12.335.

Elektrisace: I. Živnostenské úřady nejsou povolány rozhodovati o tom, zda všeužitečný podnik elektrický porušil povinnost, která jej postihuje podle předpisů zákona č. 438/1919 Sb. — II. Živnostenským úřadům nepřísluší vykonávat dohled nad tím, zdali všeužitečný podnik elektrický plní povinnosti, jež mu byly uloženy podle § 5 odst. 2 zákona č. 438/1919 Sb.

(Nález z 18. března 1936 č. 10.234/36.)

V ě c: Čeněk K. v Uherském Hradišti a Gremium elektrotechnických živností v Olomouci (adv. Dr. Pavel Krippner z Brna) proti rozh. zem. úřadu v Brně ze 6. května 1933 (za zúč. Západomorav. elektrárny, akc. spol. v Brně, adv. Dr. Veleslav Wahl z Prahy) o soustavné elektrisaci.

V ý r o k: Stížnost Gremia elektrotechnických živností v Olomouci se odmítá pro nepřipustnost. Ke stížnosti Čenka K. se naříkané rozhodnutí zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Čeněk K., elektroinstalatér v Uherském Hradišti, stěžoval si opětovně jak vlastním jménem tak i v zastoupení Gremia elektrotechnických živností v Olomouci, jehož byl toho času předsedou, že Západomoravské elektrárny odpírají připojení na svou síť ty odběratele proudu, kteří si domovní přípojky nedali zřídit od nich, nýbrž od oprávněných elektroinstalatérů, a dovozoval, že postupem tím jest on a jsou i ostatní elektroinstalatéři bezprávně poškozováni, ježto se postup ten přičítá předpisu § 2 bod 8 vl. nař. č. 612/1920 Sb. Konkrétní případy jmenoval pak v oznámeních z 27. a 29. července 1931 a 28. září 1931, v nichž uvedl, že Západomoravské elektrárny odepřely připojení na svoji síť rolníka Františka K. v Popovicích a Antonína O. v Mařaticích, jimž oběma on sám domovní přípojky zřídil. Podání tato, jež byla adresována jednak zem. úřadu, jednak min. zemědělství, byla těmito úřady postoupena okr. úřadu v Uherském Hradišti, který je vyřídil výměrem z 30. října 1932, v němž prohlásil, že nenalézá důvodu, aby na uvedené stížnosti něco zařídil, a tento svůj výrok odůvodnil v podstatě poukazem na to, že domovní přípojky nespádají pod pojem soukromé instalace ve smyslu § 2 odst. 8 vl. nař. č. 612/1920 Sb.

Odvolání, jež z výměru tohoto podali jak Čeněk K. tak i Gremium, žal. úřad nař. rozhodnutím nevyhověl.

Jednaje o stížnosti, do rozhodnutí toho podané, vycházel soud z těchto úvah:

Stížnost Gremia elektrotechnických živností v Olomouci jeví se nepřipustnou vzhledem k ustanovení § 116 a) živn. řádu, kde se taxative vypočítávají případy, v nichž živnostenským společenstvům — tedy i gremiím — přísluší odvolací právo z rozhodnutí a opatření živnostenských úřadů. Pod žádný z případů zde vyjmenovaných nedá se případ, jenž je předmětem dnešního sporu, subsumovati, jiného pak zákona, podle něhož by živnostenskému společenstvu jako takovému mohlo v tomto případě býti přiznáno právo odvolací, není. Z toho je patrné, že jmenované gremium v provedeném řízení nemá postavení procesní strany a nelze mu proto přiznati legitimaci ke stížnosti na rozhodnutí v řízení tom vydané.

Maje se zabývatí stížností Čenka K. musil soud v první řadě zkoumati, bylo-li nař. rozhodnutí vydáno úřadem k tomu příslušným. Rozhodnutí to bylo vydáno zem. úřadem jako odvolací stolicí nadřízenou okr. úřadu v Uherském Hradišti, jenž zřejmě chtěl vystoupiti a vystupoval jako úřad živnostenský. Jde tedy především o to, zda vydání nař. rozhodnutí spadá do kompetence úřadů živnostenských.

Podnět k vydání rozhodnutí toho zavadlo — jak shora již uvedeno — několik podání st-lových, v nichž se domáhal ochrany proti postupu Západomoravských elektráren, jimž vytýkal, že porušují k jeho škodě závazek, který jim byl na základě § 5 zákona č. 438/1919 Sb. a § 2 bod 8 vl. nař. č. 612/1920 Sb. uložen ve výnosu min. veřejných prací, jímž byly řečené elektrárny prohlášeny za elektrický podnik všeužitečný.

Bylo tedy zkoumati, zda politický úřad okr. a v druhé stolici úřad zem. vůbec, zejména ve své funkci jako úřady živnostenské, jsou povolaný poskytovat živnostníku ochranu st-lem požadovanou proti všeužitečnému podniku elektrickému. Při tom slušelo ponechat stranou otázku, jaká by byla příslušnost živnostenských úřadů, kdyby všeužitečný elektrický podnik vedle oprávnění, jež získal podle druhého odstavce § 4 zákona č. 438/1919 Sb. prohlášením za podnik všeužitečný, provozoval také ještě živnost, která řečeným oprávněním kryta není, opírá se však o zvláštní koncesi živnostenskou, anebo, která není vůbec žádným oprávněním kryta, neboť st-l v tomto smyslu svou výtku proti Západomoravským elektrárnám vznesenou neformuloval. St-l dovolával se úřadu okr. a v druhé stolici úřadu zem. jakožto oprávněný živnostník na ochranu proti tvrzené újmě, která mu vzchází z toho, že všeužitečný elektrický podnik nedbá omezení, jež jsou mu uložena v zájmu těch, kdož provozují živnost instalátorskou. Než ani živn. řád, ani jiný zákon nedává — kromě případu § 46 a násl. živn. řádu, o který zde nejde, — okr. a zem. úřadům politickým kompetence chrániti živnostníka proti soutěži jiných živnostníků a tím méně proti soutěži všeužitečného podniku elektrického.

Pokud st-l ve svých podáních chtěl snad říci, že Západomoravské elektrárny, využívající svého monopolního postavení jako výrobce a dodavatel elektrické energie v určité oblasti, váží odběratele proudu smluvními podmínkami takovým způsobem, že vylučují st-le ze soutěže při zařizování přípojek domovních, dožadoval se ochrany proti nekalé soutěži ve smyslu § 1 zákona č. 111/1927 Sb., kterouž mu rovněž nemůže poskytnouti úřad živnostenský, nýbrž toliko řádný soud.

Ale kompetenci živnostenských úřadů nelze opírat ani o ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 438/1919 Sb., podle něhož prohlášení podniku za všeužitečný nahrazuje koncesi k živnostenskému provozování výroby a rozvodu elektrické energie. I kdyby dal se hájiti názor, že všeužitečný elektrický podnik, jenž podle ustanovení právě citovaného nabyl prohlášením za všeužitečný podnik elektrický oprávnění provozovati výrobu a rozvod elektrické energie, stal se tímto prohlášením živnostenským podnikem ve smyslu živn. řádu a že je následkem toho zásadně podroben všem ustanovením živn. řádu a důsledně že podléhá i pravomoci úřadů živnostenských, neplyne z toho nikterak, že by živnostenské úřady byly povolaný rozhodovati o tom, zda všeužitečný elektrický podnik porušil povinnost, která jej postihuje nikoli podle ustanovení živn. řádu, nýbrž jedině podle předpisů zákona č. 438/1919 Sb., jež povinnost tuto připínají jen k tomu, že podnik byl prohlášen za podnik všeužitečný. Odpověď na otázku, který úřad je povolán bdíti nad plněním povinností všeužitečnému podniku elektric-

kému podle tohoto zákona uložených, dlužno hledati jen v předpisech tohoto zákona. Než ani v zákoně tomto ani ve vl. nař. č. 612/1920 Sb. jej provádějícím nelze nalézt opory pro výklad, že jsou to úřady živnostenské, kterým přísluší vykonávati dohled nad tím, zdali všeužitečný podnik plní povinnosti, jež mu byly uloženy podle § 5 odst. 2 tohoto zákona, k nimž náleží i povinnost, která jej postihuje na základě § 2 bod 8 vl. nař. č. 612/1920 Sb.

Z ustanovení zákona č. 438/1919 Sb. přichází v té příčině v úvahu předpis § 27 odst. 4, podle něhož je min. veř. prací povoláno naříditi všeužitečnému podniku elektrickému, aby zjednal nápravu, jsou-li ne-
správně vedeným provozem podniku vážně ohroženy zájmy veřejné. Podle daného stavu práva je to tedy jedině min. veřejných prací, které je povoláno posouditi, zdali nešetření povinností, podniku podle § 5 zákona č. 438/1919 Sb. a podle § 2 vl. nař. č. 612/1920 Sb. uložených, vyžaduje jeho zakročení podle § 27 odst. 4 cit. zákona, a jen jemu tedy také přísluší zabývat se případnými stížnostmi, jimiž se st-l domáhá ochrany proti tomu, že elektrický podnik porušuje povinnosti jemu podle citovaného nařízení uložené. Při tom bude ovšem po případě třeba vypořádati se i s otázkou, zda ten, kdo k min. stížnost podává, má právní nárok na žádanou úřední ochranu, či jde-li jen o ryzí stížnost dozorcí.

Ježto tedy úřadu okr. a zem. ve funkci úřadu živnostenského, ale ani u výkonu jiné kompetence nepříslušelo v daném případě rozhodovati, bylo rozhodnutí žal. úřadu zrušiti podle § 6 zák. o ss.

Č. 12.336.

Pojišťovací právo: * Následky § 20 odst. 2 zákona č. 221/24 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb. nestíhají zaměstnavatele, který včas podal přihlášku svého zaměstnance, nepoužil však při tom tištěných formulářů, uvedených v § 18 odst. 4 cit. zákona.

(Nález z 18. března 1936 č. 11.704/36.)

V ě c: Okresní nem. pojišťovna v Nitře proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 1. června 1933 o náhradě léčebného nákladu.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Výměrem z 2. září 1931 okr. nem. pojišťovna v Nitře uložila podle § 20 zákona č. 221/1924 Sb. a č. 184/1928 Sb. Samuelu P., aby nahradil nemocenský náklad 9415 Kč 40 h za Jana D., který vstoupil do zaměstnání 28. června 1930, onemocněl 10. července 1930, avšak byl přihlášen teprve 15. července 1930.

Výměrem z 21. ledna 1933 okr. úřad v Nitře zrušil uvedený platební výměr pojišťovny a to v podstatě proto, že zaměstnavatel přihlásil Jana